

Forslag om særlige skatteregler for privat konsum i selskap – høringsuttalelse fra Advokatfirmaet Harboe & Co ved advokatene Harald Hauge og Jarle Schelander

1. Innledning

Vi viser til høringsnotat av 9. mai 2022 om skattlegging av privat konsum i selskap, som kommenteres i det følgende.

Som det vil fremgå er vi kritiske til forslaget, og vi oppsummerer her våre hovedkommentarer:

- Regelforslaget innfører sivilrettslige straffesanksjoner uten tilstrekkelig utredning, som har begrensede situasjoner for øye, men som i vid grad rammer helt legitime virksomheter.
- Satsene som foreslås er for høye; de har for høy grad av pønalt preg til kun å være atferdsmotiverende, slik andre mildere skattemessige særregler er utformet.
- Regelforslaget krever en grundigere utredning; det er påfallende hvor mye det er ønsket innspill på.
- For å unngå at reglene hindrer person- og familieeide virksomheter, og ikke rammer videre enn formålet tilsier, må det gjøres unntak for eiendeler som inngår i virksomhet/inntektsgivende aktivitet, eller som etter en innledende fase etablerer en selvstendig virksomhet. Man kan ikke skattlegge bruk av eiendeler i virksomhetens egen interesse, f.eks. til innkvartering ved arbeidsopphold og transport.
- Det må videre gjøres unntak for perioder hvor eiendelen ikke kan brukes i inntektsskapende aktivitet, for eksempel som følge av vedlikehold, oppgradering, forbud eller sesongvariasjoner.
- Reglene bør begrenses til selskap hvor personer/familier har helt dominerende eierskap; eks. 90 %. Ved mer vesentlig uavhengig eierskap, må disse forventes å påse at erverv og privat bruk skjer på kommersielle vilkår.
- Skattyterne har et legitimt behov for å tilpasse seg de eventuelle reglene som kommer; det er behov for både overgangsregler og utsatt ikrafttredelse til 2024. Aktuelle eiendeler kan ha vært eiet i selskapsstrukturer gjennom generasjoner, under helt andre skatteregimer, og hvor det derfor har oppstått betydelige skattemessige innlåsingseffekter.

2. Overordnet – straffebeskatning i strid med grunnleggende prinsipper ved det norske skattesystemet.

Den foreslåtte beskatningen har ikke som formål å finne en riktig pris, eller en riktig beskatning. Formålet er tvert imot å innføre en uriktig beskatning, hvor beskatningen i seg selv innehar så sterke straffeelementer at selskap vil måtte avstå fra å kjøpe inn de aktuelle eiendelene. Dette er i strid med de grunnleggende prinsipper det norske skattesystemet bygger på, blant annet næringsnøytralitet.

Det er svært få eksempler på at skattereglene brukes for å gripe så sterkt inn i skattesubjektenes valg. Det er noen få eksempler på at skattereglene underbygger forbud gitt i øvrig lovgivning. Et eksempel er skatteloven § 6-22 om avskjæring av fradrag ved bestikkelser. Dette forbudet underbygger straffebestemmelser mot bestikkelser og korrupsjon. Den nå foreslåtte utbytteregelen ved privat konsum forsøker imidlertid å forby alminnelige transaksjoner, som er tillatt etter selskapslovgivningen, ved å innføre en generell beskatning som er bevisst uriktig. Skattesystemet bør ikke brukes på denne måten. Hvis det er et politisk ønske om å regulere en bestemt type

transaksjoner mellom eier og selskap, bør disse reguleres i selskapsloven og aksjelovene, jf. for eksempel reguleringsene i aksjeloven §§ 3-8 og 8-7 flg.

Skatteloven har noen få andre eksempler der reglene er gjort strengere enn ellers, på grunn av hensynet til praktikable regler. Det er nærliggende å trekke frem sktl. § 10-11 (4) om kreditt og sikkerhetsstillelse til aksjonær. For å unngå vanskelige avveininger om hvorvidt slik kreditt eller sikkerhetsstillelse er "reell", og dermed et lån, eller "ikke-reell", og dermed utbytte, skal slik kreditt (med visse unntaksregler) skatterettslig regnes som utbytte. Ved slik utbyttebeskatning får imidlertid aksjonærene en tilsvarende økt skatteposisjon på sine aksjer og kan ta ut tilsvarende beløp uten beskatning senere. Regelen fungerer dermed som en *tidfestingsregel*, der beskatningen sett over et relativt kort tidsrom uansett blir riktig.

Et annet eksempel er rentebegrensningsreglene i § 6-41. Disse fungerer også som regler om forsert tidfesting, med fremføringsrett for avskårne renter i ti år. Rentebegrensningsreglene har også praktisk svært viktige unntak.

Reglene om kreditt til aksjonær og rentebegrensningsreglene er de eksemplene i skatteloven som burde ha størst overføringsverdi. Formålet må være en mest mulig riktig beskatning, men hvor det kan gjøres noen tilpasninger dersom praktiske hensyn tilsier det. De foreslåtte "stopp-reglene" for eiendeler i selskap som også kan brukes av aksjonærene, fremstår derimot som et politisk ønsket forbud, som forkles i form av skatteregler fordi det kan være politisk enklere å selge inn enn et tilsvarende forbud i selskapslovgivningen. For å sikre et mest mulig riktig skattegrunnlag og et prinsippbasert skattesystem, vil vi fraråde at skatteloven brukes på denne måten.

3. Problemforståelse – er det fordelaktig å eie bolig- og fritidseiendom mv. i selskap?

Norske beskatningsregler for egen bolig- og fritidseiendom er svært gunstige, og favoriserer bolig- og fritidseiendom over alle andre kapitalinvesteringer. Det er ingen beskatning ved bruk, skattefrihet ved realisasjon, ingen begrensning i fradragsretten for renter på tilhørende gjeld, betydelig formuesrabatt, og ingen motsvarende reduksjon av verdien av gjeld (bolig).

Bolig- og fritidseiendom eid gjennom selskap og benyttet av aksjonær, skal på sin side i det minste uttaks- og utbyttebeskattes, basert på en markedsmessig leie. Formuesrabatten på aksjer er vesentlig lavere enn ved direkte eie, og aksjonærens gjeld reduseres tilsvarende rabatten på aksjenes formuesverdi. I noen tilfeller skal også leien som ligger til grunn for uttaks- og utbyttebeskatning settes til verdier som langt overstiger en markedsmessig leie, jf. Rt-2003-536 *Storhaugen Invest* og Rt-2014-614 *Elysee*. Det er følgelig normalt sett ingen skattemessige fordeler ved å eie bolig- og fritidsbolig gjennom et selskap. Det vil kun være i svært spesielle tilfeller skattemessige hensyn kan favorisere det å legge slik eiendom i et selskap.

Spørsmålet blir da hvorfor det fortsatt er bolig- og fritidseiendom som ligger i selskaper. I stor grad skyldes det uvitenhet om reglene, samt innlåsnings effekter. Grunnet den gode verdiutviklingen på eiendom de siste tre tiårene, vil tilnærmet all bolig- og fritidseiendom ha en betydelig latent gevinst, noe som forhindrer at aksjonærene vil ta eiendommene ut av selskapene.

De etterlevelseshenningene skatteetaten rapporterer om, må sees i lys av dette. Når skatteetaten ser målrettet etter denne typen eiendommer, finner de eiendelene. Problemstillingen avhjelpes derfor best ved å sikre at de aktuelle tilfellene notifiseres til skatteetaten. Det kan riktignok også være enkelttilfeller der det kan være vanskelig å fastslå den skjønnsmessig fastsatte fordel, men det gjelder for alle skatteregler hvor skjønn er aktuelt. Regelen i sktl. § 5-3 fastslår klart at fordeler

skal fastsettes til omsetningsverdi, og både skatteloven og skatteforvaltningsloven bygger på at skjønn må utøves i enkelte tilfeller.

I høringsnotatet opplyses det at det er avdekket flere tilfeller der skatteetaten har endret skattefastsettingen. Det samme vil gjelde for tilnærmet alle områder hvor skatteetaten har utført målrettede kontroller. De beløp som rapporteres som avdekket må også leses i lys av særegenhetene ved den beregningsmåten som er akseptert i Storhaugen Invest og Elysee-dommene; den løpende fordelene baseres på å dekke alle kostnader, samt tappt kapitalavkastning. Faktisk kapitalavkastning, i form av eiendommenes verdistigning, beskattes imidlertid på selskapets hånd også ved realisasjon. Kapitalavkastningen beskattes dobbelt på samme subjekts hånd, men normalt i ulike inntektsår. Det ligger slik sett et skattemessig straffeelement også i dagens regler, og de beløp som oppgis som "avdekket" er dermed ikke ensbetydende med at avkastning er ubeskattet.

For fly, båt og helikopter er det heller ikke store skattemessige fordeler ved eie i selskap, med mindre eiendelene brukes i virksomhet/inntektsgivende aktivitet. Da kan fradrag for mva. og avskrivninger gi en skattemessig fordel sammenlignet med rent privat eie. Eiendeler benyttet i virksomhet er imidlertid utenfor siktemålet til Skatteetaten i de typiske sakene om privat konsum. Det har riktignok vært saker om avgrensningen av hva som utgjør virksomhet. Vurderingen av om et selskap driver virksomhet og om en eiendel er benyttet i denne virksomheten, er en klassisk skatte- og avgiftsmessig problemstilling, som ikke skiller seg ut for de aktuelle selskapene. Det er mange eksempler i praksis på at denne problemstillingen har vært aktuell på selskapets hånd, uten at det har vært aktuelt med noen uttaks- eller utbyttebeskatning. Det synes ikke å være behov for særregler for når virksomhetsgrensen er nådd kun i de tilfellene som omfattes av de foreslåtte nye reglene.

Selv om det kan tenkes enkelttilfeller der eiendom eller andre eiendeler er lagt i selskap av skattemessige hensyn, vil det tilsvarende være et mye høyere antall tilfeller der eiendeler ligger i selskap *uten* at det av den grunn spares skatt. Mulighetene for eventuelle skattemessige fradrag er også svært begrenset, jf. FSSD § 6-21-7 som avskjærer skattemessige fradrag for eiendom eller båter som benyttes til representasjonsoppdrag. I noen grad vil heller skattemessige hensyn være til hinder for at eiendeler som har ligget i selskap i lang tid kan tas ut, grunnet innlåsningsseffektene av store latente gevinster og høy beskatning ved uttak til aksjonær.

Skatteetatens kontrollutfordringer kan bedre avhjelpes ved strengere notifikasjons- og dokumentasjonsregler, som for eksempel etter mønster av dagens skattebetalingsforskrift § 5-8-20. Vi kommer tilbake til dette poenget, men slik forslaget nå er utformet, vil det ramme også leienivåer som er forhåndsfastsatt av skatteetaten selv. Det er vanskelig å se at det behovet for regler som er skissert, gjelder for disse tilfellene.

De foreslåtte reglene er svært grovmaskede, og vil nok ramme en del av de tilfellene skattemyndighetene ønsker å ramme. Men de vil også ramme svært mange andre tilfeller, som ikke anses problematiske med dagens regler. Det siste er ekstra uheldig, fordi det rammer person- og familieeide virksomheter. Regelforslaget er ikke egnet til å foreta en god grensedragnings mot selskap som legitimt har investert i de aktuelle eiendelene.

Slik reglene om fastsettelse av fordelene er innrettet, synes denne i liten grad å være innrettet som en inntektsskatt. En inntektsskatt må ha en viss sammenheng med faktisk oppnådd verdi på fordelene. Fastsettelsen synes å ha større likhetstrekk med en særavgift, eller en mulkt/bot, med sterke pønale trekk. Vi kan ikke se at høringsnotatet problematiserer dette.

De pønale trekk vises for eksempel gjennom forslagets behandling av leasede eiendeler. Selv om det her er gitt en identisk sammenlignbar pris mellom uavhengige parter gjennom leasingleien, foreslås

det å utbyttebeskatte aksjonæren for en høyere fordel enn leasingleien. Forslaget vil slik i større grad fungere som en konfiskering av midler, og ikke beskatte en faktisk oppnådd fordel. Høringsnotatets begrunnelse, om at selskapet kan oppnå bedre betingelser enn en eier som har mer enn 50 % kontroll over det samme selskapet, må antas å inntreffe kun svært sjelden, hvis det overhodet vil kunne skje.

Vi ser det har kommet enkelte høringsuttalelser som tar opp om den beregnede fordel som utbyttebeskattes skal kunne klassifiseres som tilbakebetaling av innbetalt kapital, etter ordinære utbytteregele. Også disse innspillene tyder på at reglene oppfattes først og fremst som pønale, og innspillene synes rettet mot å sikre straffeelementet. Men bakgrunnen for reglene oppgis å være manglende etterlevelse av de ordinære utbytteregele. En aksjonær som har høy skattemessig innbetalt kapital kunne i stedet tatt ut midler fra selskapet uten beskatning og kjøpt inn formuesobjektene privat. Det er i slike tilfeller ingen skattemessig begrunnelse bak selskapets innkjøp av formuesgodet. Ingen del av begrunnelsen bak reglene tilsier noen særregulering av utbytteregele for øvrig. Innspillene illustrere derimot at skatteloven er lite egnet som grunnlag for forbud mot å eie helt normale og lovlige formuesgoder i selskap.

4. Forslaget leder til forskjellsbehandling mellom ulike former for eie

Høringsforslaget drøfter ikke forskjellsbehandlingen mellom ulike eierformer; for eksempel i forhold til driftsmidler i enkeltpersonforetak. Forslaget strider med helt grunnleggende prinsipper om at skattereglene bør være nøytrale. Vi frykter at reglene vil tvinge familieeide bedrifter over i driftsformer de selv ikke ønsker.

5. Eierkravet og skattlegging av nærstående

Det er personlig eier(e) med bestemmende innflytelse i selskapet i løpet av inntektsåret som skattlegges etter reglene.

Med bestemmende innflytelse menes at man eier eller på annen måte kontrollerer minst 50 %, men departementet ber om innspill i høringsrunden på om terskelen bør være lavere.

Vi er kritiske til en så grovmasket beskatning ved eierandeler helt ned i 50 %, inkludert nærståendes eierandeler. Ved 51 % eierandel vil det være 49 % som eies av ikke-nærstående, og det har formodningen mot seg at disse skal akseptere at hovedaksjonæren tar ut et uforholdsmessig og ulovlig utbytte gjennom feilprising ved bruk av selskapets eiendeler. Eierkravet synes derfor heller å skulle strammes inn, for eksempel ved at det kreves mer enn 90 % eie eller kontroll.

På grunn av identifikasjonsreglene vil flere personlige aksjeeiere kunne kvalifisere som kontrollerende eiere. Eksempelvis hvis tre søsken eier hhv. 10, 30 og 60 %, skal skatten fordeles likt, selv om de ikke en gang bruker eiendelen. Etter vårt syn ville det vært riktigere å fordele beskatningen etter formell eierandel, fordi den i større grad må anses å reflektere hvem som kan ha hatt størst interesse i anskaffelsen.

Hvis hovedaksjonærens bruk skal kunne påvirke beskatningen av andre aksjonærer, selv om de ikke bruker de aktuelle formuesgodene og ikke oppnår noen fordel, synes det å kunne bli selskapsrettslige problemstillinger. Mulige problemstillinger kan være om minoriteten skal kompenseres, eller om det skal være selskapsrettslige skranker for majoritetens bruk. Kan en minoritetsaksjonær som stemmer mot at majoritetseier skal bruke et formuesgode som eies av selskapet utbyttebeskattes for majoritetseiers bruk? Skal det i så fall regnes som utbytte også etter selskapsrettslige regler? Eller skal minoritetsaksjonæren kunne blokkere for slik bruk etter selskapsrettslige regler? Høringsnotatet synes ikke å berøre disse problemstillingene.

6. Skattlegging ut fra om "egnet til privat bruk"

6.1. Et ufullstendig kriterium

Det følger av forslaget til § 10-14 første ledd at det aktuelle formuesgodet må være "*egnet til privat bruk*". Det er ment å innebære en avgrensning av hvilke formuesgoder reglene kan få anvendelse på. Men det kan ramme formuesgoder som brukes i ordinær virksomhet, men som i prinsippet *kan* være egnet for privat bruk. Kriteriet er lite egnet for treffsikre regler.

For å hindre overbeskatning av ordinære person- og familieeide virksomheter, bør formuesgoder som inngår som driftsmidler i virksomhet, for eksempel utleie av en leilighetsportefølje og båter i havbruksvirksomhet, ikke omfattes. Eventuell privat bruk må da skattlegges etter alminnelige prinsipper. Reglene bør ikke skape skattemessige forskjeller mellom næringer, eller innen samme næring, avhengig av eierforholdene.

6.2. Boligeiendom

Det bør uansett gjøres en avgrensning mot utleie av så mye boligeiendom at det regnes som virksomhet. Her treffer forslaget altfor bredt. Et eksempel kan illustrere problemstillingen: En privatperson har opprettet et selskap som driver utleievirksomhet ved utleie av boliger. Eieren har aldri benyttet boligene selv. I en av boligene oppstår det en stor vannskade, og boligen må rehabiliteres over en periode på 3 måneder. Etter ferdig rehabilitering tar det en måned å få ny leietaker, som så flytter inn påfølgende måned. Etter de foreslåtte reglene skal selskapet og eieren av selskapet uttaks- og utbyttebeskattes for en verdi tilsvarende 10 % av boligens verdi ($0,5 \% \times 20$ uker). En slik beskatning fremstår helt vilkårlig og urimelig.

6.3. Fritidseiendom

Mange fritidseiendommer er typiske sesongeieendommer. Det kan for eksempel være uisolerte sommerhytter, som er ubeboelige om vinteren og normalt stenges ned for vinteren. Det bør presiseres at slike ikke er egnet til privat bruk når de er nedstengt, og kriteriet for skattlegging bør endres til å gjelde der eieren har rådighet over eiendelen.

6.4. Båter

I motsetning til de danske reglene som bare gjelder fritidsbåter, er båter generelt foreslått å rammes etter de norske reglene. I utgangspunktet blir det avgjørende om båten er *egnet* til privat bruk, og da vil også driftsmidler i virksomhet omfattes, f.eks. taxibåt. Båter kan altså være primært utrustet for annen bruk, men likevel omfattes av reglene. Det vil være svært få båter om ikke kan anses egnet til privat bruk. Det avgjørende bør derfor være om båten naturlig inngår i virksomhet, og selv om noe privat bruk skjer, må sjablongen gjøre unntak for naturlige opphold i virksomheten hvor båter er ute av drift, jf. kommentarer nedenfor.

6.5. Fly og helikopter

Som utgangspunkt er dette formuesgoder som primært brukes i virksomhet. I så fall bør de ikke omfattes med mindre de har en dominerende privat bruk som ikke er relatert til den inntektsskapende aktiviteten i selskapet, i konsernselskap, eller i personlig inntektsskapende aktivitet. Og skjer det, må regelforslaget modifiseres slik at eier uansett ikke skattlegges for perioder hvor maskinene er tatt ut av drift på grunn av ordinært vedlikehold og ettersyn. Hvis ikke vil reglene ramme vilkårlig.

7. Reglene kan bli næringsfiendtlige mot familieeide virksomheter

Finansdepartementet synes å ha hatt en viss type saksforhold for øye, men risikerer med nåværende forslag å brutalt overbeskatte ordinære virksomheter som er eid av personer og familier, fordi det vil være naturlige perioder hvor formuesobjektet ikke er utleid eller har vært i inntektsskapende aktivitet. Skattemessig nøytralitet mellom virksomheter er et grunnleggende mål med skattesystemet. Derfor må regelforslaget modifiseres og ha gode sikkerhetsventiler.

Finansdepartementet tar selv opp i høringsnotatet at det kan være behov for å gjøre unntak fra reglene hvor formuesgodet er ervervet av hensyn til virksomheten. Det er helt sentralt for formålet med reglene; de slår ikke til hvis ikke formuesgodet er "selskapsfremmed". Det reiser to problemstillinger: Hvorvidt man skal skattlegge eier for ordinære opphold i virksomheten, og hvorvidt enhver privat leie skal være ekskluderende fra ordinær næringsbeskatning.

Reglene er utformet slik at det ikke er periodene med privat bruk som beskattes; eier anses derimot å disponere formuesgodet hele året og skal beskattes for det. Så skal det gjøres fradrag for periodene hvor formuesobjektet har "*vært benyttet i inntektsgivende aktivitet*". Det innebærer at perioder uten utleie anses å være eiers bruk. Det kan være en ganske drøy presumsjon i en del tilfelle, f.eks. hvor utleien er sesongbasert. Perioder med ordinært vedlikehold eller oppgraderinger mener departementet skal skattlegges som disponert av personlig eier. Samlet rammer man da person- og familieeide virksomheter lite treffsikkert og unødig hardt.

Etter forslaget skal det ikke ha noe å si om eiendelene inngår i virksomhet eller ikke. De som har vært innom noen av Skatteetatens saker basert på dommene om Storhaugen Invest og Elysee, ser umiddelbart at etaten ikke har vært interessert i virksomhetstilfellene. De bør behandles lempligere, ellers presser man familiebedrifter over i driftsformen enkeltpersonforetak, fremfor gjennom selskap. Skattereglene kan ikke legge så klare premisser for driftsformen; det strider mot bærebjelken om næringsmessig nøytralitet.

Et eksempel kan være ferieleiligheter eller-hytter som leies ut av en familiebedrift, i et typisk sesongbasert område. Driften går godt og de oppfyller vilkårene for virksomhet. Med forslaget kan likevel sjablongbeskatningen bli aktuell, og da typisk i lavsesongen med lavt leiebelegg. Utleieenheter kan, i tillegg til lavt leiebelegg, være stengt for vedlikehold og oppgraderinger. En sjablongbeskatning for de ikke-utleide periodene risikerer å ta knekken på virksomheten.

Oppsummert er det behov for en sikkerhetsventil i virksomhet. Den bør gå ut på at sjablongbeskatningen ikke får anvendelse når eiendelene inngår i virksomhet, og i alle fall ikke når det ikke skjer privat bruk uten sammenheng med inntektsskapende aktivitet. For øvrig kan eierne uansett ikke anses å disponere formuesgodet i perioder hvor det ikke genererer inntekter som følge av for eksempel ordinært vedlikehold, påkostninger eller sesongvariasjoner.

8. Salg

For å motvirke, og dermed skattlegge, at selskapet belastes overdrevne vedlikeholdskostnader og påkostninger på de aktuelle formuesgodene til glede for eier, er det foreslått særregler ved salg til kvalifiserende eier eller nærstående: Hvis salgsvederlaget da er lavere enn det høyeste av omsetningsverdi; eller anskaffelseskostnad med tillegg av vedlikehold, påkostninger og kostnader til tilpasninger; skal differansen skattlegges som uttak for selskapet og utbytte for eier.

Reglene fremstår også her som unødig brutale ved at ordinært vedlikehold legges til kostprisen. Slike ordinære kostnader bør skjermes. Hvis behov, kan en slik skjerming for eksempel gjøres med en differensiert sats, for eksempel 1 % årlig for eiendom.

9. Overgangsregler

I motsetning til hva høringsforslaget synes å forutsette, er det i Norge ikke skattemessig gunstig å eie boligeiendom og fritidsbolig gjennom selskap. Utdeling av slike eiendommer vil utløse en betydelig skatt for både selskap og eier, og det har gjort at eiendommer blir "låst inne" i selskap. Nå presses de ut, og det bør derfor lages en overgangsordning ut 2023. Den kan for eksempel bygge på forslaget om beskatning ved salg, ved at eier kan få ut eiendommen til en verdi som tilsvarer anskaffelseskostnad tillagt påkostninger, vedlikehold og tilpasninger, justert opp med for eksempel konsumprisindeks. En slik overgangsregel vil avhjelpe de innlåsnings effekter som hindrer at slik eiendom kan tas ut fra nåværende selskapsstrukturer, og vil føre eiendommene inn i de ordinære reglene for beskatning av eiendom for privat bruk. Det vil ventelig også redusere antallet eiendommer i selskap betydelig, og slik forenkle skatteetatens kontroller. For båter, fly og helikopter er det viktigste å skjerme ordinær virksomhet fra sjablongbeskatning.

10. Rammes også leie som er forhåndsfastsatt av skatteetaten?

Mange eiere er ansatt i selskap som de eller familien kontrollerer. Hvis de leier bolig av selskapet, skal arbeidsgiver be om forhåndsfastsettelse av verdien av leie, jf. skattebetalingsforskriften § 5-8-20. Skatteetaten fastsetter så leieverdien, og kan ved spesielle eiendommer ta hensyn til de samme momentene som ble lagt til grunn i Storhaugen Invest-dommen, altså selskapets kapitalkostnader mv.

Høringsnotat nevner ikke disse reglene. Når sjablongreglene skal gjøre kontrollarbeidet enklere, skulle det tilsi at det ikke er behov for å endre den nevnte praksisen, og det synes ikke å være behov for å innføre en sjablongbeskatning som straffer utleie på de leienivåer som er forhåndsfastsatt av skatteetaten.

11. Rammes også bolig og båt til representasjon?

I FSSD § 6-21-7 er fradrag for bolig og båt til representasjon avskåret. Ved slike eiendeler synes eventuelle skattemessige fordeler ved eiers bruk å være små. Selskapet får etter dagens regler ikke fradrag for kostnader, og eventuell bruk av eier uttaks- og utbyttebeskattes etter ordinære skatterettslige prinsipper om omsetningsverdi. For slike eiendeler synes ikke begrunnelsen bak forslaget å treffe, og det antas at disse eiendelene ikke omfattes av forslaget.

12. Avslutning

Departementet har lagt frem et forslag som ganske klart må justeres for ikke å ramme ordinære person- og familieeide bedrifter. Departementet synes å ha sett for seg noen få typetilfeller, der det forutsettes at selskapene og selskapenes eiere tilpasser seg av rene skattemessige hensyn, og nyter godt av gunstige skatteregler. Dette synes ikke å være tilfelle. Tvert imot vil mange tape skattemessig på å holde de aktuelle eiendelene i selskap, fremfor privat. De svært grovmaskede reglene som foreslås, vil ramme svært mange utover de typetilfellene vi antar ønskes rammet. Forslaget strider også mot grunnleggende prinsipper om nøytralitet, brede skattegrunnlag og begrensede satser, det skapes store terskelvirkninger og det beskattes uten å hensynta faktisk verdi på den fordel som oppnås. Vi ber om at forslaget justeres, og bringes nærmere de generelle prinsipper som ligger til grunn for det norske skattesystemet. Det er særlig behov for justeringer for eiendeler benyttet i inntektsskapende aktivitet/virksomhet og det er behov for å knytte beskatningen i større grad opp

mot faktisk fordel da eierne har rådighet over eiendelene. Det er også behov for overgangsregler slik at selskapene og eierne kan rydde opp i uønskede strukturer uten å låses inne.